

FC Twente BV
T.a.v. de heer B. Veenbrink
Postbus 564
7500 AN ENSCHEDE

Ruimte & Mobiliteit
Zutphenseweg 31D
Postbus 321
7400 AH Deventer
T (0570) 67 94 44
F (0570) 63 72 27
www.oranjewoud.nl

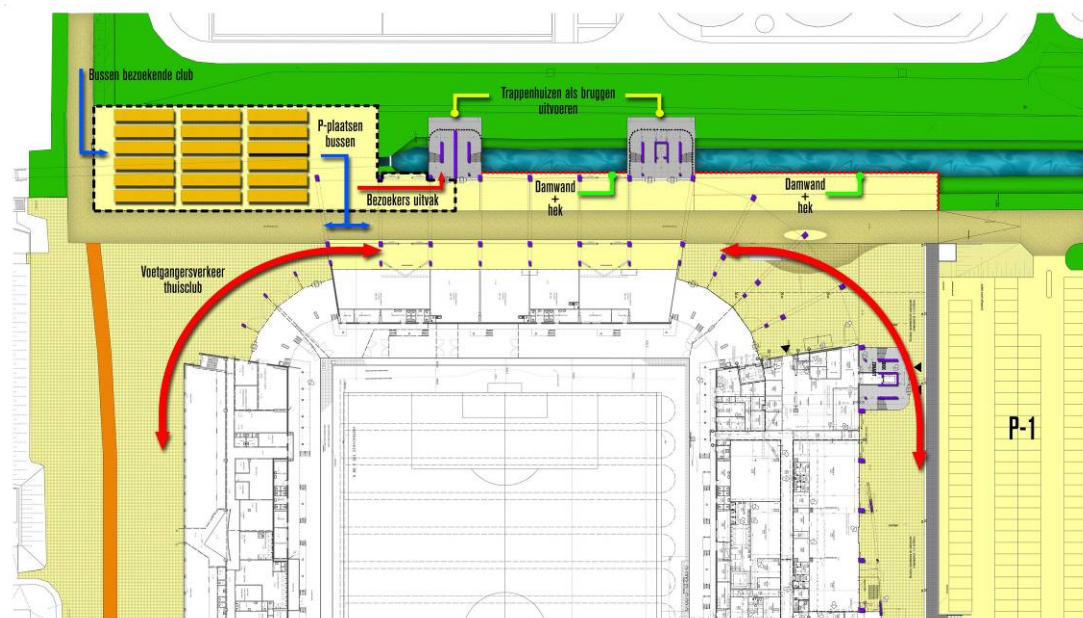
datum 18 mei 2009
uw brief van
uw kenmerk
ons kenmerk 200214
onderwerp **Natuurtoets uitbreiding FC Twente stadion**

Geachte heer Ter Braak,

Hierbij stuur ik u de resultaten van de natuurtoets van de uitbreiding van het FC Twente stadion (Colosseum 65 te Enschede).

Aanleiding

FC Twente is voornemens om het stadion uit te breiden door de L-vormige 2^e ring uit te bouwen naar een U-vorm (zie figuur 1). Hierdoor wordt een capaciteit van maximaal 32.000 zitplaatsen bereikt, zie figuur 1.



Figuur 1: uitbreiding stadion



contactpersoon: Vincent Huizer
e-mail: vincent.huizer@oranjewoud.nl
bijlage(n):

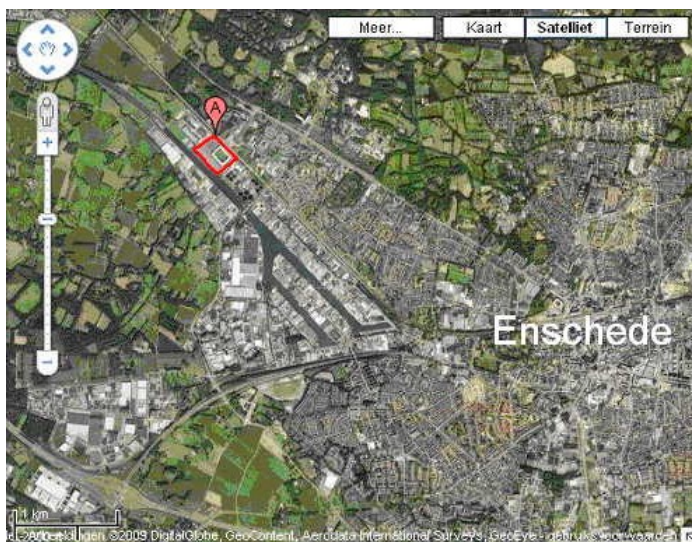
T (0570)-679470
F (0570)-637227

typ.:
coll.:

Handelsregister Leeuwarden 29021830 ingeschreven onder Ingenieursbureau Oranjewoud B.V. btw.nr. NL008025125B03
Vestigingen in Heerenveen / Assen / Schoonebeek / Deventer / Almere / Capelle a/d IJssel / Goes / Oosterhout / Geleen

De uitbreiding komt aan de zuidoostkant van het stadion en ligt aan de kant van de RWZI. Over de watergang tussen het stadion en de RWZI worden twee trappenhuisen gebouwd in de vorm van een loopbrug.

Het plangebied ligt aan Colosseum 65 aan de noordwestkant van Enschede in de provincie Overijssel (zie figuur 2).



Figuur 2: Ligging van het plangebied (rood omlijnd). Bron: Google maps

Het plangebied ligt op circa 4 km afstand van het Natura 2000 gebied Lonnekermeer en niet in een gebied dat onderdeel is van de Ecologische Hoofdstructuur. Toetsing aan de natuurwaarden van Natura 2000 en de Ecologische Hoofdstructuur is derhalve niet noodzakelijk.

Voorafgaand aan ruimtelijke inrichting in het landelijk of stedelijk gebied moet door middel van een natuurtoets worden vastgesteld of beschermde natuurwaarden in het geding zijn. Indien diersoorten aanwezig zijn die worden beschermd volgens de Flora- en Faunawet, is mogelijk een ontheffing ex art. 75 Flora- en Faunawet vereist voor uitvoering van de werkzaamheden. De noodzaak van een ontheffing is afhankelijk van de beschermingscategorie waartoe de aanwezige soorten behoren. In de Flora- en Faunawet zijn soorten gecategoriseerd in drie categorieën, waarbij soorten van tabel 2 en 3 ontheffingsplichtig zijn bij verstoring door het project. Voor tabel 1 soorten geldt een algehele vrijstelling.

Om te toetsen in hoeverre de Flora- en Faunawet een mogelijke belemmering vormt voor de geplande werkzaamheden is inzicht in het voorkomen van beschermde planten- en diersoorten op het terrein van het FC Twente stadion noodzakelijk. Door middel van een bureaustudie en een veldbezoek begin mei 2009 is door een ecooloog van Oranjewoud bepaald of beschermde soorten zijn te verwachten van tabel 2 of 3.

Bureaustudie

Het terrein van het FC Twente stadion bevindt zich in de kilometerhokken x:254/y:472 en x:254/y:473 (het stadion zelf) en x:253/y:472 en x:253/y:473 (het parkeerterrein rond het stadion). Volgens de gegevens van het Natuurloket zijn in deze kilometerhokken de vaatplanten slecht tot goed onderzocht (0-2 soorten voorkomend in tabel 1 van de Flora- en Faunawet en 0-1 soorten in tabel 2/3) en zoogdieren matig tot redelijk (0-4 soorten voorkomend in tabel 1 en 0-2 soorten in tabel 2/3).

De amfibieën zijn slechts in 1 kilometerhok matig onderzocht (1 soort voorkomend in tabel 1). De dagvlinders en libellen zijn wel onderzocht, maar er zijn geen beschermde soorten aangetroffen. Vissen en reptielen zijn niet onderzocht.

Naast de globale toets via het Natuurloket is gebruik gemaakt van inventarisatiegegevens uit verschillende verspreidingsatlassen en enkele internetsites. Op www.waarneming.nl worden slechts twee vogelsoorten in het broedseizoen daadwerkelijk op het stadionterrein gemeld, namelijk Zwarte Roodstaart en Kleine Karekiet.

Het BERPJE is een vissoort die veelvuldig in de omgeving van Enschede is waargenomen. Dit is een soort van tabel 2 van de Flora- en Faunawet. De soort heeft een voorkeur voor ondiepe, langzaam stromende beken, met een stenige bodem.

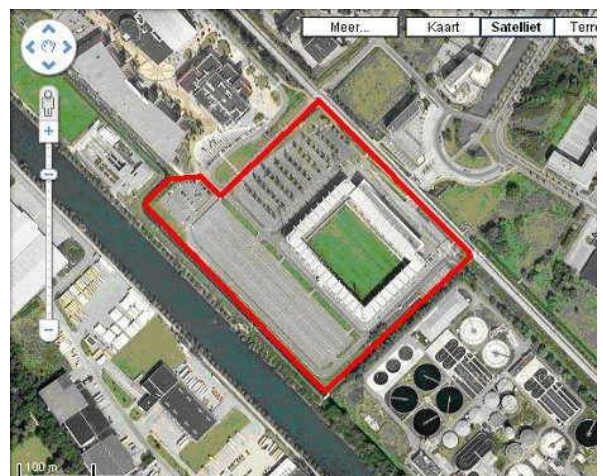
Het voorkomen van wettelijk beschermde soorten in het kilometerhok betekent niet direct dat deze soorten zich ook in of nabij het plangebied bevinden. Het plangebied omvat slechts een klein deel van het betreffende kilometerhok en bestaat slechts uit een beperkt aantal verschillende biotopen. Met behulp van het veldbezoek is nagegaan welke dit zijn. Hierdoor kan meer duidelijkheid gegeven worden over de voorkomende dan wel verwachte soorten in het plangebied.

Beschrijving plangebied

Het stadion De Grolsch Veste (zie foto 1) ligt aan Colosseum 65 aan de noordwestkant van Enschede. Het terrein met een oppervlakte van circa 8,75 hectare wordt begrensd door station Enschede Drienerlo, een rioolwaterzuivering, het Twentekanaal met parallel lopende beek en enkele grote bedrijfsgebouwen (zie figuur 3).



Foto 1: Stadion De Grolsch Veste (kant Twentekanaal)



Figuur 3: Luchtfoto van het plangebied (rood omlijnd) en omgeving (bron: google maps)

Het stadion De Grolsch Veste (voorheen Arke Stadion) werd op 10 mei 1998 geopend en had oorspronkelijk 13.500 zitplaatsen. In 2008 is het stadion uitgebreid met een gedeeltelijke tweede ring, waardoor de capaciteit werd vergroot tot 24.000 zitplaatsen. De nu geplande uitbreiding tot 32.000 zitplaatsen komt aan de zuidoostkant van het stadion aan de kant van de RWZI.

Tussen het stadion en de RWZI loopt een watergang die uitkomt in de beek langs het Twentekanaal (zie foto 2). Langs de watergang komen algemene (niet beschermde) planten van wegbermen en oevers voor, zoals Fluitekruid, Klaproos, Brem, Zachte Ooievaarsbek en Boerenwormkruid en een gedeelte van de watergang wordt omzoomd door een rietkraag (zie foto 3).



Foto 2: watergang tussen stadion en RWZI



Foto 3: rietkraag langs watergang

Aan de overkant van de watergang (achter het hek van de RWZI) ligt een struweel met Eik, Meidoorn en Vlier.

De strook tussen het Twentekanaal en de parallel lopende beek (zie foto 4, ligt niet op het stadionterrein) bestaat bij het RWZI-terrein uit dicht meidoornstruweel met rietkraag. Meer naar het noordwesten wordt het struweel opener (bomenrij). Langs de beek langs het Twentekanaal komen globaal dezelfde planten voor als langs de watergang tussen het stadion en de RWZI. In het water komen echter wel meer waterplanten voor, zoals Sterrekroos, Waterpest en Fonteinkruid (zie foto 5).



Foto 4: Twentekanaal met parallel lopende beek



Foto 5: Sterrekroos met onder water Waterpest en geheel links Fonteinkruid

Aan de westkant van het stadion ligt een groot parkeerterrein. Op het noordwestelijk deel van het parkeerterrein staan rijen Populieren met lage struiken tussen de parkeervakken.

Voorkomende soorten

Tijdens het veldbezoek zijn aan de kant van de geplande uitbreiding (de kant van de RWZI) Zwartkop, Tjiftjaf, Merel, Kleine Karekiet en Wilde Eend vastgesteld. Bovenop het stadion aan de kant van de RWZI is een zingende Zwarte Roodstaart waargenomen. De Zwarte Roodstaart nestelt in spleten en gaten op of rond gebouwen of in steenhopen zoals op bouw- en industrieterreinen. Daarnaast zijn gelet op het biotoop Vink, Winterkoning, Heggenmus, Koolmees en Pimpelmees te verwachten. Bovengenoemde vogelsoorten vallen onder de bescherming van de Flora- en Faunawet.

In de watergang tussen het stadion en de RWZI en in de beek langs het Twentekanaal zijn enkele amfibieënsoorten zoals Bruine Kikker en Bastaardkikker te verwachten. Dit betreffen echter tabel 1 soorten van de Flora- en Faunawet en vallen onder de vrijstelling. Wat vissen betreft zijn er, gelet op het biotoop, Kleine Modderkruipers te verwachten. Deze vallen onder de bescherming van de Flora- en Faunawet. Het Bempje is hier niet te verwachten.

In de lage struikvegetatie op de parkeerplaats zijn enkele algemene muizensoorten zoals Bosmuis en Huisspitsmuis te verwachten. Dit betreffen echter tabel 1 soorten van de Flora- en Faunawet en vallen onder de vrijstelling.

In de betonnen constructie van het stadion zijn geen geschikte rust- en paarplaatsen voor vleermuizen aanwezig. Vanwege het ontbreken van een spouwmuur, dakpannen en kieren en gaten waar de vleermuizen doorheen kunnen, zijn vleermuizen hier niet te verwachten.

Conclusies

In het plangebied zijn 11 soorten broedvogels te verwachten. Alle broedvogels vallen onder het strengste beschermingsregiem van de Flora- en Faunawet en daarom mogen deze niet verstoord worden in het broedseizoen, welke loopt van circa half maart tot en met eind juli.

Wij adviseren u om de geplande werkzaamheden derhalve buiten het broedseizoen, welke loopt van circa half maart tot eind juli, op te starten. Bij opstarten binnen het broedseizoen, dient gecontroleerd te worden op de aanwezigheid van broedende vogels. Zijn deze aanwezig, dan dienen de werkzaamheden uitgesteld te worden tot na het uitvliegen van de vogels.

Daarnaast is de Kleine Modderkruiper te verwachten. Dit is een soort dat voornamelijk in de waterbodem leeft in allerlei soorten wateren (sloten, beekjes en meren). Wanneer er voldoende vluchtmogelijkheden zijn en geen werkzaamheden in de waterbodem worden uitgevoerd, zijn effecten niet te verwachten.

Wij adviseren u om de werkzaamheden aan de watergang (het plaatsen van de damwand) zo uit te voeren, dat de eventueel aanwezige vissen kunnen vluchten. Dit kan door de werkzaamheden uit te voeren in één richting.

Zorgplicht

Daarnaast wijzen wij er wellicht ten overvloede op dat een ieder gehouden is aan de algemene zorgplicht (art. 2 Flora- en Faunawet). Dat houdt in dat niet willens en wetens schade mag worden toegebracht aan beschermde natuurwaarden. Bij de werkzaamheden in en nabij de watergang tussen het stadion en de RWZI (zoals het plaatsen van damwanden) adviseren wij u om in de hoek die het verst van het

Twentekanaal aflight te beginnen en vervolgens richting het Twentekanaal te werken, zodat vissen, amfibieën en andere dieren in die richting uit kunnen vluchten.

De voorliggende natuurtoets is gebaseerd op literatuuronderzoek en een veldbezoek. Deze gegevens geven geen garantie dat tijdens de uitvoering van de werkzaamheden geen (andere) beschermde soorten worden waargenomen. Natuur is vaak verrassend. Om de risico's zo veel mogelijk te verkleinen wordt aanbevolen om vlak voordat de werkzaamheden beginnen, het terrein te controleren op de aanwezigheid van (andere) beschermde soorten.

Ik hoop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben. Wanneer er nog vragen zijn kunt u contact opnemen met Maaïke Leenen (0570-501307) van ons kantoor.

Hoogachtend,
Ingenieursbureau Oranjewoud B.V.

Maaïke Leenen